

Światła drogowe

Kategoria kompetencji: Umiejętność zarządzania stresem

Opis:

Ćwiczenie "Światła drogowe" ma na celu pomoc uczestnikom w zarządzaniu stresem, wykorzystując technikę opartą na trzech etapach: rozpoznawaniu emocji (czerwony), analizowaniu możliwych reakcji (żółty) oraz podejmowaniu konstruktywnych działań (zielony).

Kategoria ćwiczenia:

Indywidualne, grupowe, łatwe do przygotowania

Główne kompetencje:

Zarządzanie złożonością, decyzyjność, samoregulacja emocjonalna, wytrwałość, rozwiązywanie problemów

Inne kompetencje (inna kategoria):

Elastyczność, asertywność, tworzenie pozytywnych środowisk nauczania

Zasoby i uwagi praktyczne:

Lista konkretnych sytuacji stresujących (prezentowanych na kartach lub slajdach), arkusze papieru lub narzędzia do zapisu cyfrowego.

Opcjonalnie: Prowadząc ćwiczenie w grupie, można zachęcić do dyskusji na temat każdej sytuacji, aby omówić różne strategie radzenia sobie ze stresem oraz różne perspektywy.

Szacowany czas:

25 minut

Opis ćwiczenia krok po kroku:

Krok 1: Wyjaśnij uczestnikom technikę "Światło drogowe", omawiając poszczególne etapy:

- **Czerwony:** Zatrzymaj się i rozpoznaj emocję, którą odczuwasz.
- **Żółty:** Zastanów się nad możliwymi reakcjami na daną sytuację.
- **Zielony:** Wybierz najlepszą opcję i podejmij działania, aby skutecznie zarządzać sytuacją.

Zachęć uczestników do zadawania pytań, aby upewnić się, że technika jest jasna.

Krok 2: Wyjaśnij uczestnikom, że będą mieli okazję zmierzyć się z serią stresujących sytuacji, które stanowią doskonałą okazję do ćwiczenia techniki "Światła drogowych". Zachęć ich, aby w każdej sytuacji krok po kroku stosowali technikę, identyfikując emocje, rozważając możliwe reakcje i podejmując konstruktywne działania.

Step 3: Przedstaw każdą sytuację z osobna, dając uczestnikom około 3 minut na wykonanie każdego kroku techniki "Światła drogowych". Uczestnicy powinni zapisać swoje odpowiedzi dla każdego etapu (czerwony, żółty, zielony) w odniesieniu do każdej sytuacji.

Step 4: Po przeanalizowaniu sytuacji, daj uczestnikom czas na refleksję nad tym, jak skutecznie poradzili sobie w każdej z nich. Oceń, czy potrafili dokładnie rozpoznać swoje emocje i odpowiednio zareagować. W przypadku zajęć grupowych omówcie strategie każdego uczestnika oraz ich sposób przejścia od etapu czerwonego do zielonego.

Wyjaśnienie techniki „Światła drogowych”

"Technika emocjonalnej sygnalizacji świetlnej pomaga radzić sobie z emocjami w stresujących sytuacjach, stosując trzy kroki: czerwony – zatrzymaj się i rozpoznaj emocję; żółty – zastanów się nad możliwymi reakcjami; oraz zielony – działaj, wybierając najlepszą opcję."

Czerwony: Zidentyfikuj emocję.

Kiedy odczuwasz silną emocję, zatrzymaj się. Zastanów się, jaką emocję odczuwasz (np. złość, niepokój, frustrację).

Żółty: Zastanów się nad możliwymi reakcjami.

Przeanalizuj sytuację i rozważ, jak możesz zarządzać emocją. Zapytaj siebie: „Co wywołuje tę emocję?” oraz „Jakie mam opcje reagowania?”

Zielony: Wybierz najlepszy sposób działania.

Podjmij działanie na podstawie refleksji. Wybierz konstruktywną odpowiedź, która pomoże skutecznie poradzić sobie z sytuacją.

Przykład y sytuacji stresowych		Możliwe odpowiedzi
1	Otrzymujesz negatywną opinię od przełożonego.	Czerwony: Czujesz złość/smutek/niepewność
		Żółty: Zastanów się nad krytyką i oceń, czy jest uzasadniona. Zadaj sobie pytanie, czego możesz się nauczyć z tej sytuacji. Rozważ, czy krytyka wynika z błędnego postrzegania sytuacji.
		Zielony: Podziękuj za opinię i poproś o konkretne przykłady. Opracuj plan działania w odniesieniu do wskazanych obszarów. Skonsultuj się z kolegą/koleżanką, aby uzyskać drugą opinię.
2	Kilka skumulowanych w jednym dniu. deadlineów	Czerwony: Czujesz niepokój/przeciążenie/frustrację
		Żółty: Sporządź listę zadań i nadaj im priorytety. Zastanów się, jak efektywniej zarządzać czasem. Rozważ poproszenie współpracownika o pomoc.
		Zielony: Opracuj realistyczny harmonogram z wyznaczonymi blokami czasowymi. Podziel zadania na mniejsze etapy. Poinformuj przełożonego o obciążeniu pracą i przedyskutuj priorytety.
3	Konflikt współpracownikiem ze	Czerwony: Odczuwasz frustrację/żal/brak zaufania
		Żółty: Zastanów się, jak doszło do konfliktu. Weź pod uwagę perspektywę współpracownika i powody jego zachowania. Pomyśl, w jaki sposób ta sytuacja wpływa na atmosferę w miejscu pracy.

		Zielony: Podejdź do współpracownika spokojnie, aby omówić problem. Zaproponuj rozwiązanie, które będzie korzystne dla obu stron. W razie potrzeby poproś o mediację przełożonego.
4	Nieoczekiwana zmiana w projekcie.	Czerwony: Odczuwasz niepokój/frustrację/bezradność
		Żółty: Przeanalizuj powody zmiany oraz jej wpływ na projekt. Rozważ możliwe alternatywy do wdrożenia. Oceń reakcję zespołu na zmiany.
		Zielony: Przekaż zespołowi informację o zmianach i wspólnie dostosujcie plan. Zidentyfikujcie dodatkowe zasoby, które będą potrzebne. Ustalcie nowe terminy i realistyczne cele.
5	Bycie ignorowanym przez współpracowników	Czerwony: Odczuwasz frustrację/niepewność/dystans
		Żółty: Zastanów się, czy ignorowanie było celowe, czy przypadkowe. Pomyśl, jak odpowiedzieć w sposób asertywny. Rozważ dynamikę grupy i najskuteczniejsze sposoby nawiązywania kontaktu z innymi.
		Zielony: Znajdź odpowiedni moment, aby wyrazić swoje uczucia. Podejdź do współpracownika, aby omówić sytuację i poprosić o wsparcie. Zaproponuj aktywności zespołowe, które poprawią komunikację.
6	Brak uznania ze strony zespołu	Czerwony: Czujesz się zawiedziony/a, zdemotywowany/a, sfrustrowany/a unmotivated/disappointed/ frustrated.
		Żółty: Zastanów się nad oczekiwaniami dotyczącymi uznania i możliwymi

		powodami jego braku. Pomyśl, jak wyrazić potrzebę otrzymania informacji zwrotnej. Zielony: Porozmawiaj z liderem zespołu, aby podzielić się swoimi odczuciami i poprosić o informację zwrotną. Wyraź w uprzejmy sposób, jak ważne jest docenianie wspólnych wysiłków. Zaproponuj spotkanie dotyczące feedbacku, które pomoże poprawić komunikację w zespole.

